ΙΑΤΡΙΚΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΔΙΗΓΗΜΕΝΕΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΡΡΩΣΤΟΥΣ

Δημοτικὸ Νοσοκομεῖο «Ἡ Ἐλπίς». «Αἴθουσα Ἀσκληπιός». Κλινικὴ τοῦ καθηγητῆ κ. Γεράσιμου Φωκᾶ.

Ἀριθ. 14.

Εὐστράτιος Νυδρέγας, ἀπὸ τὴν Ἀγιάσω (Μιτυλήνη), 38 χρονῶν, ἐργατικός· κήλη ἀπὸ τὸ ζερβό μέρος.

«Ἀπὸ τὴν ἀρχὴ κουβάνιεμ' πέτρες μὲ τὸ ζῶ· λοιπὸ νὰ σκώσω ντ' μπέτρα πῆγα ἀπεπάνου ἀπὲ τὸ ζῶ· τότες καταπήριμ κατὼς ἦταν βαρειά, μεγάλη καὶ γκζντούρξα χάμου· ἔπεσα ἔτσι ἀπρούμτας καὶ ἔπεσ' ἡ πέτρα πάνου μ' καὶ χτύπ'σα ἐδῶ ζερβά· τὸν καιρὸ ποὺ δῶκα, ἔκαψα εὐτοῦ καὶ πόνεσα ἀμὰ ἐν ἤξερα καὶ τί ντἄειναι· μὲ τὸ κέψ'μο κοντολιγοθ'μ'σα καὶ κομμάτ'· μὲ ταχιά, πέρασα κείνη τὴ μέρα, μετά, κάνω ἔτσι δὰ καὶ στοχάζουμαι ἕνα φ'σκέλ', σὰ ἕνα μυγδαλάκ', ὡς τόσο ἦταν· ὕστερα ρώτ'σα ἕνα γιατρόν, δὲν ἤξερα ντἄειναι· καὶ μούπε, αὐτὸ κήλ' θανἄναι, εἶπιμ'· ἀλλὰ δὲ μούπε δέμα· λέει μ' ἔκαψες; λέου, ἔκαφτα τὸ πρῶτο· ἔ! κήλη θανἄναι μοῦειπ' αὐτός· ἄμα ἤθελα νὰ πάω στὴ δ'λειά μ', νὰ βραδυαστῶ μὲ μιὰ δ'λειά, νὰ στέκουμ' ὁλόρτος δηλαδή, δὲν ἠμπορίμ νὰ βραδυαστῶ μὲ μιὰ δ'λεια· ἔκαφτα, πόνιμ καὶ δὲν ἠμπόριμ· ἄμα ἔπιανα πολλῶ λογιῶ δ'λειές μπόριμ νὰ βραδυαστῶ· ἄμα ἦταν νὰ στέκουμ' οὐλόρτος γιὰ νὰ θερίσω, νὰ σκάψω ὑποφέρνα πολύ· πῆγα καὶ πῆρα ἕνα δέμα· ἔδκλάτο, ἔφευγ' ἐδῶ νά, ἔφευγ' ἐδῶ νὰ δῶ νά, ἐδῶ νά, δὲν ἐστέκετο· ἔκανα ἕνα πανένιο καὶ μὲ ἐκεῖνο τὸ πανένιο πλιὸ καλύτερα μ' ὠφέλειε· ἀλλὰ ἄμα ἤθελα νὰ δουλέψω ὑποφέρνα πάλι· ἀμά, σὰν εἶχα το δεμένο ἀλιστίρτζιουμ τον τὸν πόνο κομμάτ', ἀντιπάληουμ τον τὸν πόνο κομμάτ'· ἐν ἠμπόριμ νὰ ἐργαστῶ, πόνιμ, μεγάλνιμ, μεγάλνιμ, ἤρθαμ' ἐδῶ· τί νὰ κάναμ' ἤρθαμ' ἐδῶ. Πίτσι πούρουνιμ (;;) νὰ κρεμνίση μέσ' στὸ σακκούλι· ἄμα κουραστῶ κ' εἶναι μακριά, δὲς ὑποφέρνω. Ἔχω τέσσερα χρόνια ποῦντας τὄπαθα».

Ὁ ἄρρωστος αὐτὸς ἦρθε στὴν κλινικὴ στὶς ἕξη Ἀπριλιοῦ καὶ στὶς ὀχτὼ τοῦ ἔγινε ἐγχείριση ριζικὴ κατὰ τὴ μέθοδο Bassini· στὶς δεκαφτὰ ἔφυγε καλά.

Ἀριθ. 15.

Κώστας Τζιάγκας, ἀπὸ τὴ Μακεδονία, 35 χρονῶ, μαραγκός· ἔχει φτίση τοῦ λιμποῦ.

«Ἀπ' τὴν ἀρχή, ἐκεῖ ποὺ δούλευα, μὲ λόχεψ πόνος μέσα στὸ λιμπὸ δεξιά· καὶ μετὰ ὕστερας, πρήσκε· ἔσπασε ὕστερας κ' ἔτρεχε ὅμπυο· ὕστερα ἔκαναν ἐγχείριση καὶ τὸ ἀφκίσεσαν τὸ δεξιὸ λιμπό· μετὰ ὕστερας, μὲ δυὸ μῆνες, ἄρχιζε πάλε νὰ τρέχη· λιγοστὰ πράμματα. Μιά, δυὸ μέρες, ἂν ἔτρεχε, κατόπι στέκονταν δυὸ μῆνες· ὕστερα, μετὰ πάλι, μιά, δυὸ μέρες θὰ ἔτρεχε. Μετά, τὸ ἄλλο, τὸ ἀριστερὸ ἄρχεψε· ἔμασε κ' ἐκεῖνο κ' ἔτρεχε, ὄχι στ' αὐγό, μεριά, δίπλα· ὄχι στ' αὐγό· κι' αὐτὸ ἔτσι, ἕνα μῆνα στέκεται, τρεῖς μέρες, τέσσερες τρέχει· πέντε μέρες τόσο· κι' ἀποκάτω στ' αὐγό, στὴ σακκούλα μέσα, περπατάει ἕνα πράμα σκληρό· ἔτσι καταλαβαίνω· ἕνα πράμα, σὰ σκουλήκι εἶναι καὶ περπατάει· ὅμως τὸν ἴδιο τὸν πόνο δὲν ἔχει ὅπως τὸ πρῶτο· σὰ φαούρα εἶναι, σὰν τέτοιο· αὐτό, ποὺ εἶναι στὴ μεριά, ἔχει δυὸ-τρεῖς μέρες, σταθηκε, δὲν τρέχει· τὸ ἄλλο τὸ δεξί, ἐκεῖ ποὺ τὶς ἔχουν τὶς φλέβες δεμένες, ἀπὸ πάνω μὲ πονάει ἀπὸ κάποτε, ἀπὸ κάποτε. Ὁ πόνος στὸ πρῶτο, πρώτη βολὰ μοῦ φάνηκε πέρσυ τὰ Χριστούγεννα· κι' ὅταν μὲ πονοῦσε αὐτὸ ποὺ τ' ἀφαίρεσαν, καὶ μέσα μὲ πονοῦσε, ἐδῶ στὴν κοιλιά. Τὸ ἄλλο, τὸ ἀριστερό, ἀπὸ σήμερα ἔχει ἕξη μῆνες· ἑφτὰ μῆνες ἔχει· τὸν ἴδιο τὸν πόνο ὅπου ἔχει κεῖνο δὲν ἔχει τοῦτο».

Τοῦ ἔγινε ἐπιδιδεκτομὴ καὶ ἀφαίρεμα τοῦ ξεσποριακοῦ πόρου ποὺ ἦταν ὅλος βλαμμένος ὡς τὶς σποροδόχες φούσκες. Μπῆκε στὶς 28 καὶ στὶς 29 Ἀπριλιοῦ τοῦ ἔγινε ἡ ἐγχείριση καὶ τώρα βρίσκεται σ' ἀνάρρωση.

Ἀριθ. 16.

«Αἴθουσα Σωρανός».

Εὐταλία Σ..., ἀπὸ τὴν Πρέβεζα, εἴκοσι χρονῶν ἔχει χινοκόκκους τοῦ σικοτιοῦ.

«Ἐθερμάθηκα δώδεκα μέρες ἐδῶ καὶ τέσσερες μῆνες. Θέρμη, κἄν τίποτις· ὤι, λέλε μ' πές! ἔ! πήραμε γιατρό· πήραμ' ἕνα γιατρό, μοῦδωκε γιατρικό καὶ μοῦπαψ' ἡ θέρμη· ὄχ! μοῦπαψ' ἡ θέρμη καὶ μ' ἔπεκε βήχας ὕστερα· μ' ἔπεκι' ὁ βήχας. ἔβγαζα μιὰ φαρμακάδ' ἀπὸ τὸ στόμα· ἔβγαζα μιὰ φαρμακάδα, μιὰ φαρμακάδα καὶ κάτι πετσιά· μᾶς ἤλεγαν οἱ γιατροί, παληὸς πλεβρίτης μᾶς ἤλεγαν· κ' ἐμεῖς κίνσαμαν κ' ἤρθαμαν ἐδῶ· δὲν ἤγλεπα καλὸ κ' ἤρθαμαν ἐδῶ· ἐδῶ ἐχινοκόκκους εἶπαν, ἐγχείριση εἶπαν· ἤρθα περβατῶντας ἀπὸ τ' Λαγανᾶ τὸν καφενέ, ὡς ἐδῶ· ἤμουν γερώτερη ἀπ' τὰ τώρα· ὕστερα, σὰ μοῦκαναν ἐγχείριση κ' ἐδῶ, ἀδυνάτησα· τώρα δὲ μπορῶ νὰ περβατήσω· ἀλλὰ μέρα μὲ τὴ μέρα πάνω καλλίτερα».

Ἐδῶ καὶ τρία χρόνια ἄξαφνα τὴν ἔπιαταν, κατὰ τὴ μεριὰ τοῦ σικοτιοῦ, πόνοι ποὺ κράτηταν δυὸ μῆνες καὶ πέρασαν ὕστερα μὲ συναπισμούς, ὅπως λέει ἡ ἄρρωστη. Ἐδῶ καὶ δυὸ μῆνες τὴν ἔπιασε δυνατὸς πυρετὸς καὶ βήχας· κ' ὕστερα ἀπὸ δέκα μέρες ἄρχισε νὰ ξεροχαλίζεται κακομύριστα ρόχαλα χολώδικα καὶ μικρὲς φούσκες ἀπὸ ἐχινοκόκκους Στὶς 23 Γεναριοῦ ἦρθε στὴν κλινική μας ὅπου διαγνώστηκαν φούσκες ἀπὸ ἐχινοκόκκους τοῦ σικοτιοῦ ποὺ ἄνοιξαν πρὸς τοὺς βρόγχους· λοιπὸν ἀποφασίστηκε νὰ ἐγχειριστῆ κ' ἐγχειρίστηκε στὶς 29 Γεναριοῦ ἀπὸ τὸν καθηγητή μας κ. Φωκᾶ. Στὴν πισινὴ μασκαλικὴ μεριὰ ἔγινε διέχπριση τῆς ὄγδοης καὶ τῆς ἔνατης πλεβρᾶς· καὶ μετά, μὲ προσοχὴ γιὰ νὰ μὴ σκηματιστῆ πλεμονοθώρακας, ἀνοιχτηκε ὁ ὑποζωκότας, ὅπου βρέθηκαν ψευτομεβράνες· ὕστερα ἀνοίχτηκε τὸ διάφραγμα, ποὺ εἶχε μὲ τὸ σικότι τέτοιες προσφύτρωσες, ὥστε τὸ ἔκανε δυσκολογνώριστο· αὐτοῦ ἀνοίχτηκε μιὰ κοιλότητα στὸ σικότι ἀπ' ὅπου ξεχύθηκε παχιόρεφτο ὑγρὸ ὀμπιάρικο στὴν ἀρχή, ἔπειτα χολώδικο μὲ κομμάτια μαζὶ ψευτομεβράνες. Ἄφησε τὸ κρεβάτι τοῦ Νοσοκομείου τὶς 3 Μαρτιοῦ γιατρεμένη.

ΣΗΜΕΙΩΣΕΣ. Κουβάνιεμ. ..τὴν κατάληξη εμ τὴν πρόφερνε μεταξὺ ε, ι, καὶ ου, ὅπως οἱ Τοῦρκοι προφέρουν τὸ ιμ στὸ ρῆμα π. χ. μπελίριμ· ἔτσι ἔλεγε καὶ: πήγαινουμ, ἠμπόριμ.

Γκζντούρξα...γκζντούρσα=σωριάστηκα χάμου.

Φ'σκέλ'=φουσκέλι.

Ἀλιστίρτζουμ τον=Τουρκ ρίζ. καὶ σημ. συνήθιζα.

Ἀντιπάληουμ τον=ἀντιπαλεύω.

Ἠμπόριμ....τὸ ἔλεγε καὶ ἠμπόρουμ.

Πίτσι πούρουνιμ....Ὅσες φορὲς τὸν ἐρωτήσαμε πάντα ἔτσι τ' ἀκούαμε, μολαταῦτα δὲν εἴμαστε βέβαιοι ἂν τὸ πήραμε καλά· κατὰ τὴν ἐξήγησή του θὰ πῆ: ἀρχὴ ἔκανε.

Σακκούλι.. σακκουλα=τὸ ὄσχεο.

Ποῦντας=ὅλα τὰ ντ τὰ προφέρει σὰ d.

Λιμπὰ=ἀχαμνά, τρυφερά, πρεπίδια (Μακεδ.) λιόκια (Ἀρβανιτ.), στὰ ζῶα: ἀκελέτητα, φτανὰ (Κύπρος).

Πρῆσκε=πρησμένος καὶ στὴν Ἤπειρο τὸ λένε ἔτσι.

Μ' ἔπεκε=μ' ἔπιασε.

Λέλε μου=ἀλλοιά μου, ἐπιφ. Βλάχικο

Πάνω=πάω.

Διέχπριση=ἀκόμα δὲν ηὕρανε ἄλλη λέξη κατάλληλη γιὰ νὰ τὴν ἀντικαταστήσουμε.

(Ἀπὸ τὴν κλινικὴ Φωκᾶ)

ΤΟ ΜΠΟΥΛΟΥΚΙ

Κάτου κεῖ στοὺς ἐλαιῶνες
στὰ μυριόχρωμα λουλούδια
οἱ κοπέλες σὰν τρυγῶνες
ὅλη μέρα μὲ τραγούδια
μ' ἕνα μπουλουκάρη νέο
σὰν τὸν Ἔρωτα ὡραῖο
πᾶνε τώρα γιὰ ἐλιές,
κοπελιές!....κοπελιές!....

Κι ὅλες τους εἶναι μιὰ τρέλλα,
ἀλλὰ μιὰ μ' ἀγγέλου χάρη,
ὡς τὸ λέει κ' ἡ ποπαδέλλα,
τρέλλανε τὸν μπουλουκάρη
καὶ πηγαίνει ὅλο μπροστά της
γιὰ νὰ βλέπῃ τὰ λευκά της
λέοντας τάχα: κοπελιές,
μάστ' ἐλιές!....μάστ' ἐλιές!....

Κέρκυρα *Σ. ΡΙΓΓΑΣ*

Η ΜΙΚΡΗ ΠΑΤΡΙΔΑ*)

Ἡ πολιτεία ἢ τὸ χωριὸ ποῦ μᾶς γέννησε εἶναι ἡ *μικρή μας πατρίδα*. εἴτε σὲ νησὶ βρίσκεται, εἴτε σὲ βουνό, εἴτε σὲ κάμπο—σὲ μεσόγειο ἢ σὲ παραθαλασσιο.

Στὸ χωριὸ τὰ σπίτια εἶναι γνώριμα, καὶ οἱ ἄνθρωποι σὰ νὰ συγγενεύουν. Ὅλοι ξέρουν ὅλους καὶ τὰ τριγυρινά τους πράγματα. Ἄλλο ἀπὸ γειτονιὲς δὲν ὑπάρχει.

Χαράματα σηκόνεται ὁ ἄντρας, βουτᾷ μιὰ κομμάτα ψωμὶ στὸ κρασί του, καὶ μὲ τὸ δισάκκι καὶ τὴν τσαπα, μὲ τὸ ζῶο ποῦ θὰ ὀργώσει καὶ μὲ τὸ παιδί του πάει στὸ χωραφι, στ' ἀμπέλι ἢ στὸ ὀποστάνι. Σηκόνεται καὶ ἡ γυναίκα καὶ πάει στὴ βρύση γιὰ νερό. Τὸ κορίτσι νοικοκυρεύει τὸ σπίτι καὶ τὴν αὐλή, πλένει, ὀταίνει, λευκαίνει τὸ πανί. Τὴ χωριάτισσα πότε τὴ βλέπεις στὸν ἀργαλειό, πότε στὸ λημνὸ μὲ γυμνὰ ποδάρια νὰ πατᾷ σταφύλια, πότε μ' ἀνασκουμπωμένα μανίκια, σκυμένη νὰ ζυμόνει ψωμὶ στὴ σκαφη, κ' ἔπειτα νὰ τὸ βάζει στὸ φοῦρνο στὴν αὐλή, πότε ν' ὀρμέγει τὴν ἀγελάδα, πότε νὰ γνέθει. Ἄλλοτε πάλι συδαυλίζει τὴ φωτιὰ καὶ κυττάζει τὴ χύτρα. Φρύγανα ἀπὸ τὸ βουνὸ φέρνουν τὰ παιδιά.

Τὶς ἀγελάδες τοῦ χωριοῦ καὶ τ' ἄλογα τὰ παίρνουνε δυὸ τρία παλληκάρια πρωὶ πρωὶ καὶ τὰ βόσκουν. Πλανιῶνται ὅλη μέρα τὰ ζῶα στὰ λιβάδια καὶ ἀκοῦς τὰ κουδουνισματά τους στὴ σιγαλιά. Τὸ βράδυ τὰ γυρίζουν στὸ χωριὸ οἱ ἀγελαρχοὶ κοπαδιαστα. Βοσκοὶ στὸ βουνὸ βόσκουν τὰ γιδοπρόβατα.

---

*) Ξανατυπώνεται ἐδῶ ἀπὸ κάποιο ἀνώνυμο φυλλάδιο ποὺ κυκλοφόρησε πρὸ λίγες μέρες, μ' αὐτὸ τὸν τίτλο.